

BEVARINGSFORENINGEN I NÆSTVED KOMMUNE

En forening til udvikling og bevaring af **BY** og **LAND**skabskultur

Kære Medlemmer

16-09-03

I foråret lovede vi at arrangere en herregårdstur – og efter forslag fra et par af vore medlemmer - bliver det til Herregården Aastrup Kloster ved Tølløse, der *normalt ikke* er åbent for offentligheden.

Herregården Aastrups hovedbygning er et anlæg bestående af tre fløje, hvoraf den ældste er fra 1613. I midten af 1800-tallet overtog **Frederik VI's søn Frederik Vilhelm Dannemand** godset og oprettede det grevelige Dannemandske Stift til bolig for adelige enker og frøkener. I 1997 påbegyndtes en facadeistandsættelse af murværk, vinduer og sandstensdekorationer. Bygherre: Det Grevelige Dannemandske Stift. Størrelse: 2.700 m².

Læs yderligere om historien her bag på invitationen

Afgang fra P-pladsen i Rådmandshaven FREDAG d. 26.9. kl. 13.30, hvorfra vi kører sammen til slottet. Her vil Stiftsforvalter K.E. Albrektsen vise os rundt. Vi tager derfra videre til Tadre Mølle, hvor vi får rundvisning med kaffe. Godt fodtøj anbefales. Pris 50 kr for medlemmer og ikke medlemmer 100 kr. Tilmelding til Jonna Arentsen på telefon 55 72 77 26 senest den 23. september.

Venlig hilsen Jens Tommerup.

Klosteret er beliggende i den brede dal ved Elverdamsåen. Elverdam er en omskrivning af Ellebrodam.

Klosteret med jordtilliggender ligger som en naturlig del af det naturpark-billede, der toner frem vest for Lejre å. Heri medgår den længe fredede og fuldt virksomme Tadre Mølle. Herregården kan kun følges tilbage til 1500-tallets midte, hvor den tilhørte rigsråd Erik Krabbe. I 1596 medbragte Else Marsvin ved sit giftermål med Enevold Kruse Åstrup. Han rejste Åstrups portfløj (1613) - et stateligt hus i to stokværk over hvælvede kældre og med sandstensafdækninger over vinduerne. Hovedbygningens nordre fløj er ældst, men ligeledes bygget i 2 stokværk på flere skifter svære kampestenskvadre.

I 1664 gled Åstrup som en af egnens første gårde den gamle adel af hænde.

Fra 1736 tilhørte godset Københavns borgmester Johan Eichel og hans slægt.

I 1700-tallet blev godset ombygget. Vinduerne fik større sandstensindfatninger og murene kalkedes lyserøde, og der opførtes et trappehus.

1842 erhvervedes Åstrup af lensgreve Frederik Vilhelm Dannemand - ældste søn af Frederik VI og den borgerlige Bente Frederikke Rafsted.

1856 Opførte lensgreven den korte sydfløj, de ældre bygninger fik kamtakkede gavle.

Senere i 1873 flyttedes Ladegården over på den anden side af vejen.

Den bamløse lensgreve oprettede i 1857 "Det Grevelige Dannemandske Stift Aastrup", hvor en priorinde, fem ugifte damer beslægtet med stifteren eller officersdøtre skulle have bolig - frøken kloster. Gælden, han efterlod, gjorde imidlertid, at stiftelsen først kunne træde i kraft i 1928.

Indtil for 15-20 år siden (nu 1998) boede her stadigvæk ugifte frøkener på klosteret. Når de skulle til Tølløse for at handle, vandrede de ad en lille sti - Hovstien - langs markerne fra godset til Kvamløse og videre til Tølløse.

Senere er riddersalen og flere andre rum blevet nyistandsat.

Bygningerne er fredet i klasse A.

Husk bygningskulturens dag d. 14 september, hvor der i år især sættes focus på bygninger ved vandet. Vi mødes ved Havnekontoret:
Toldbodgade 4. kl. 10, hvor havneudvalgets formand Per Sørensen tager imod og gennem en spadseretur i området fortæller om planerne for havnens fremtid.
Arkitekt Ole Kjærulff udstiller samtidig sin store model med forslag til havnens udvikling i Det Gule Pakhus.